

Sprawdzian do działu 3

Wersja C

Nr zadania	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Suma punktów
Liczba punktów										

Zadanie 1. (0–1)

Zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Biocenoza to

- A.** organizmy żyjące na danym terenie wraz ze środowiskiem nieożywionym.
- B.** wielogatunkowy zespół populacji występujący na określonym terenie.
- C.** środowisko życia organizmów, zaspokajające ich potrzeby.

Zadanie 2. (0–3)

Poniżej przedstawiono tabelę zawierającą wykaz zależności antagonistycznych. **Skorzystaj z legendy i wpisz w trzeciej oraz czwartej kolumnie, przy gatunku 1 i 2, odpowiednie oznaczenia (minus, plus lub zero), tak by odwzorowały daną relację międzygatunkową.**

Zależności pokarmowe w ekosystemie			
typ zależności	zależność	gatunek 1	gatunek 2
antagonistyczne	konkurencja	konkurent 1	konkurent 2
	pasożytnictwo	pasożyt	żywiciel
	drapieżnictwo	drapieżnik	ofiara

+ gatunek odnoszący korzyści; – gatunek ponoszący straty; ○ gatunek bez strat i korzyści

Zadanie 3. (0–3)

Przeczytaj uważnie poniższy tekst i wykonaj polecenia.

Utrata jednego lub dwóch liści przez roślinę nie jest groźna dla jej życia. W znacznie gorszej sytuacji jest roślina, którą żarłoczne gąsienice w ciągu krótkiego czasu pozbawią wszystkich liści. Ciernie i kolce są dobrze znanym orężem roślin w obronie przed dużymi zwierzętami, lecz nie chronią one przed małymi zwierzętami, np. owadami. Liście dziewanny pospolitej – rośliny rosnącej przy drogach lub na skraju lasów – są pokryte drobnymi, silnie rozgałęzionymi włoskami, które skutecznie bronią ją przed atakiem larw owadów.

a) Dokończ zdanie.

Opisany typ antagonistycznych zależności, występujący między dziewanną i gąsienicami, to

b) Na podstawie przeczytanego tekstu określ dwa sposoby, dzięki którym rośliny chronią się przed zjadaniem przez roślinożerców.

.....

.....

.....

AUTORZY: Ewa Jastrzębska, Ewa Kłos, Wawrzyniec Kofta, Ewa Pyłka-Gutowska

Zadanie 4. (0–2)

Zaznacz dwa poprawne przykłady nieantagonistycznej relacji międzygatunkowej, w której oba organizmy są całkowicie od siebie uzależnione.

- A. lis i kuropatwa
- B. łubin i bakterie brodawkowe
- C. tasemiec i krowa
- D. grzyb porostowy i glon
- E. dąb szypułkowy i sosna

Zadanie 5. (0–1)

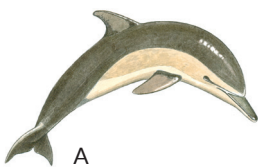
Zaznacz poprawną odpowiedź na pytanie.

Która z wymienionych niżej grup stanowi drugie ogniwo w łańcuchu pokarmowym?

- A. Producenci.
- B. Destruenci.
- C. Roślinożercy.
- D. Drapieżniki.

Zadanie 6. (0–3)

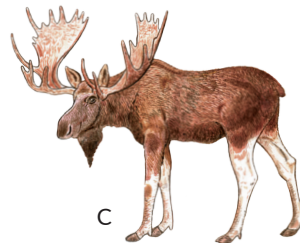
Na rysunkach przedstawiono różne zwierzęta. **Wpisz poniżej oznaczenia literowe czterech organizmów zaliczanych do konsumentów I rzędu.**

Rys. Magdalena Hollender

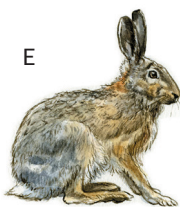
Rys. Magdalena Hollender

Rys. Magdalena Hollender

Rys. Magdalena Hollender

Rys. Barbara i Dariusz Litwiniec

Rys. Lidia Chomicz-Nowak

Rys. Marta Kitka

Rys. Magdalena Hollender

Odpowiedź:

Zadanie 7. (0–3)

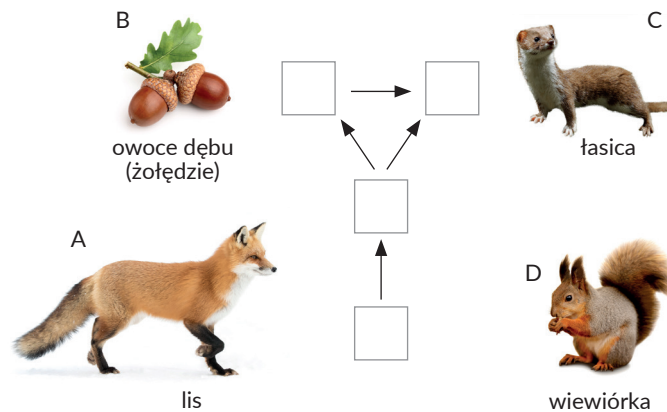
Podkreśl w każdej parze jedną z wyróżnionych informacji tak, aby zdania były prawdziwe.

- I.** Producenty to organizmy, które są **samożywne** / **cudzożywne** i stanowią **pierwsze** / **drugie** ogniwo w łańcuchu troficznym.
- II.** W naturalnym układzie przyrodniczym energia **krąży** / **przepływa**, a materia **krąży** / **przepływa**.

Zadanie 8. (0–3)

Na rysunku przedstawiono organizmy tworzące prostą sieć zależności pokarmowych.

Przeanalizuj rysunek i wykonaj polecenia.

(lis) Jim Cumming/Shutterstock.com, (żołędzie) Dionisvera/Shutterstock.com, (łasica) Erni/Shutterstock.com, (wiewiórka) nelly/Shutterstock.com

a) Uzupełnij schemat sieci troficznej w taki sposób, aby prawidłowo odwzorowywał zachodzące relacje pokarmowe między organizmami. Wpisz w każde okienko właściwą literę od A do D.

b) Określ, z ilu ogniw składa się najdłuższy łańcuch pokarmowy.

c) Podkreśl literowe oznaczenia organizmów, które odpowiadają konsumentom II rzędu. A / B / C / D

Zadanie 9. (0–1)

Zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Pokarmem destruentów może być martwa materia organiczna ciał

- A.** tylko producentów.
- B.** tylko konsumentów.
- C.** producentów i konsumentów.